

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ตามแนวทางปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ มีเป้าหมายสูงสุด คือ การพัฒนาคุณภาพนักเรียนให้เต็มศักยภาพ โดยเน้นให้นักเรียนมีความสามารถทางความคิด การแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเอง รู้จักคิด วิเคราะห์ ค้นหาสาเหตุและแนวทางในการแก้ไขปัญหาได้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกในยุคปัจจุบัน มองเหตุการณ์และคิดได้กว้างไกล ใฝ่เรียนรู้ตลอดชีวิต สามารถปรับตัวให้เข้ากับผู้อื่น และอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข มีคุณธรรมและจริยธรรม แต่การดำเนินการดังกล่าวให้บรรลุผลจะต้องมีการเปลี่ยนแปลงองค์ประกอบต่างๆ ในการจัดการศึกษาที่เป็นเงื่อนไขของปัญหา ทั้งในด้านปัจจัยในการทำงาน คือ อาคารสถานที่ วัสดุ ครุภัณฑ์ อุปกรณ์ต่างๆ และงบประมาณสำหรับในด้านกระบวนการที่สำคัญ คือ กระบวนการเรียนการสอน กระบวนการนิเทศ และกระบวนการบริหาร (กระทรวงศึกษาธิการ, 2550, หน้า 11) การบริหารจัดการเป็นหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ทำหน้าที่อำนวยความสะดวก สนับสนุน ประสานงาน นิเทศควบคุม กำกับติดตาม ประเมินผล แก้ไขพัฒนาปรับปรุง การดำเนินงาน หรือกิจกรรมต่างๆ ในระบบ ทั้งการวางแผนการบริหารงานวิชาการ งานธุรการ การเงิน งานบริหารต่างๆ และงานอื่นๆ ให้มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับนโยบาย เป้าหมาย และวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษาตามบทบาทหน้าที่ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2550, หน้า 1) และตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดขอบข่ายงานบริหารโรงเรียนไว้ 4 งาน คือ งานวิชาการ งานบุคคล งานบริหารงบประมาณ งานบริหารทั่วไป หมายถึง ภารกิจหลักเหล่านี้ ต้องได้รับการจัดการที่ดี โดยมีวิธีการอย่างไรถึงจะทำให้โรงเรียนมีคุณภาพได้ โดยเฉพาะการบริหารงานวิชาการ ซึ่งถือว่าเป็นภารกิจหลักที่เป็นหัวใจสำคัญในการพัฒนาโรงเรียนให้มีความก้าวหน้า มีคุณภาพ และบรรลุเป้าหมายและความคาดหวังของหลักสูตร (กรมวิชาการ, 2550, หน้า 23)

รัฐได้ตระหนักถึงความสำคัญของการศึกษาว่า มีผลต่อการพัฒนาศักยภาพของพลเมืองมาโดยตลอด ดังจะเห็นได้จากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ในมาตรา 49 ที่บัญญัติไว้ว่า บุคคลย่อมมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐจะต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ โดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย (รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย, 2550, หน้า 15) ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 และ (ฉบับที่ 3) พุทธศักราช 2553 มาตรา 10 ก็ได้บัญญัติไว้สอดคล้องกันว่า การจัดการศึกษาต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกัน ในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ โดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย โดยในมาตรา 17 ได้บัญญัติไว้ว่า ให้มีการศึกษาภาคบังคับจำนวนเก้าปีอีกด้วย และในมาตรา 24 กล่าวถึง การจัดการเรียนการสอนว่า ให้จัดเนื้อหา และกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกัน และแก้ไขปัญหา จัดกิจกรรมให้ผู้เรียน เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง จัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่างๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวก เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ ผู้สอนและผู้เรียน อาจเรียนรู้ไปพร้อมกัน จากสื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่างๆ จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกเวลา ทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับบิดา มารดา ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ, 2553, หน้า 5, 7-9) เพื่อให้การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน สอดคล้องกับสภาพความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจสังคมและความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการ เป็นการสร้างกลยุทธ์ใหม่ ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ให้สามารถตอบสนอง ความต้องการของบุคคล สังคมไทย ผู้เรียนมีศักยภาพในการแข่งขันและร่วมมืออย่างสร้างสรรค์ในสังคมโลก ปลูกฝังให้ผู้เรียนมีจิตสำนึกในความเป็นไทย มีระเบียบวินัย คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวม และยึดมั่น ในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, คำสั่ง)

เป้าหมายหลักของการเป็นผู้นำในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน คือ การนำองค์กรหรือสถานศึกษาให้ไปสู่เป้าหมายหรือทิศทางที่ถูกต้อง ผู้บริหารต้องสามารถใช้ทรัพยากรต่างๆ เช่น บุคคล งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ และการวางแผนจัดการ เพื่อนำไปสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้ เพื่อเป็นผู้นำที่ดี และการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้น พัฒนาขึ้นของเป้าหมายในการจัดการศึกษา เพราะในการบริหารงานต้องดำเนินกิจกรรมเพื่อให้บรรลุเป้าหมายนั้น ย่อมมีปัญหาและอุปสรรคต่างๆ มากมาย เป็นสิ่งที่อาจเกิดขึ้นได้ สาเหตุหนึ่งที่สำคัญ คือ เกิดจากตัวผู้บริหารเอง ผู้บริหารเป็นผู้มีหน้าที่เกี่ยวกับการวางแผนงานวิชาการ เพราะงานวิชาการในสถานศึกษาถือได้ว่าเป็นงานหลักที่เป็นหัวใจสำคัญ โดยผู้บริหารควรมีความรับผิดชอบวางแผนงานทุกระดับ ตั้งแต่งานวิชาการ ถึงการเรียนการสอนของครู อาจารย์ จัดให้มีการประชุมปรึกษาหารือเพื่อการวางแผนร่วมกัน การมีส่วนร่วมของผู้รับผิดชอบฝ่ายต่างๆ ต้องมีความรู้ ความสามารถ มีทักษะในการวางแผน ซึ่งสามารถชี้นำครูอาจารย์ได้ตลอดจนรู้จักการวางแผนในการบริหารงาน ซึ่งงานวิชาการเป็นงานที่จะต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ต้องวางแผนให้เป็นไปตามขั้นตอน เพื่อการก้าวสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้ในเชิงของการบริหารงานวิชาการ จะพัฒนาให้ได้ดีเกิดผลต่อการพัฒนานักเรียนอย่างแท้จริงนั้น ผู้บริหารต้องเป็นผู้นำของสถานศึกษาในการเป็นตัวอย่างที่เข้มแข็งอดทน ไม่ย่อท้อต่อความยากลำบาก มีส่วนร่วมในการพัฒนาความสำเร็จในอนาคต (จำลอง ไคตรพัฒน์, 2555, หน้า 1-2)

ซึ่งภารกิจของสถานศึกษาที่ให้การศึกษแก่นักเรียน คือ งานวิชาการ ซึ่งถือว่าเป็นงานที่สำคัญที่สุด เพราะเป็นงานที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนและจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทั้งหลาย จึงมีผลต่อคุณภาพนักเรียน ส่วนงานอื่นๆ ถือว่า เป็นงานสนับสนุนงานวิชาการให้มีคุณภาพ ผู้บริหารโรงเรียนจะเป็นผู้นำจุดมุ่งหมายของการศึกษาไปสู่การปฏิบัติ เป็นผู้พัฒนาการศึกษาให้มีคุณภาพ และสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษา ครูเป็นผู้รับนโยบายจากผู้บริหารโรงเรียนมาปฏิบัติ อย่างไรก็ตามปัญหาการบริหารงานวิชาการเกิดจากผู้บริหารโรงเรียน และครูจำนวนไม่น้อยที่ขาดความเข้าใจเกี่ยวกับงานวิชาการ หรือไม่เห็นความสำคัญของงานวิชาการ เอาใจใส่ด้านอื่นมากกว่า ทำให้เห็นว่าผู้บริหารไม่ใช่นำทางวิชาการ ทำให้การบริหารงานของโรงเรียนเป็นปัญหา จะเห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษามีความสำคัญและมีผลต่อการจัดการศึกษาเป็นอย่างมาก ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิด ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2551, หน้า 120) ได้กล่าวถึงผู้บริหารว่า ผู้บริหารเป็นผู้มีหน้าที่เกี่ยวกับการวางแผนงานวิชาการ เพราะงานวิชาการในสถานศึกษาถือได้ว่า

เป็นงานหลักที่เป็นหัวใจสำคัญ โดยผู้บริหารควรมีความรับผิดชอบวางแผนงานทุกระดับ ตั้งแต่งานวิชาการ ถึงการเรียนการสอนของครูอาจารย์ จัดให้มีการประชุมปรึกษาหารือ เพื่อการวางแผนร่วมกัน การมีส่วนร่วมของผู้รับผิดชอบฝ่ายต่างๆ ต้องมีความรู้ ความสามารถ มีทักษะในการวางแผนซึ่งสามารถชี้นำครูอาจารย์ได้ ตลอดจนรู้จักการวางแผนในการบริหารงาน ซึ่งงานวิชาการเป็นงานที่จะต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ต้องวางแผนให้เป็นไปตามขั้นตอน เพื่อการก้าวสู่เป้าหมายที่จะต้องตั้งไว้ ในเชิงการบริหารงานวิชาการ จะพัฒนาให้ได้ดีเกิดผลต่อการพัฒนานักเรียนอย่างแท้จริงนั้น ผู้บริหาร ต้องเป็นผู้นำของสถานศึกษาในการเป็นตัวอย่างที่เข้มแข็งอดทน ไม่ย่อท้อต่อความ ยากลำบาก มีส่วนร่วมในการพัฒนาความสำเร็จในอนาคต และกมล ภูประเสริฐ (2551, หน้า 4) ได้กล่าวถึงการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาไว้ หมายถึง การบริหารงาน ที่เกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษา อันเป็นเป้าหมายสูงสุดของภารกิจของสถานศึกษา โดยจะต้องมีการวางแผนในการพัฒนาหรือการวางแผนในเชิงกลยุทธ์ เพื่อการนำแผนไป ปฏิบัติ และท้ายสุดต้องมีการประเมินผลการปฏิบัติงาน

ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการโรงเรียน เป็นภารกิจอันใหญ่หลวงของ ผู้บริหารโรงเรียน ซึ่งผู้บริหาร คือผู้ที่มีหน้าที่ในการบริหารจัดการให้เป็นระบบต่างๆ ในโรงเรียน ได้รับการขับเคลื่อนไปอย่างมีสมดุล ระบบใหญ่ๆ ที่สำคัญในการบริหาร มี 3 ระบบ คือ ระบบทรัพยากร (Resource Input) ระบบกระบวนการบริหาร (Transformational Process) และระบบผลผลิต (Product Output) การที่ผู้บริหารโรงเรียนสามารถ ดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด จึงสามารถดูได้จากผลผลิต โดยดูทั้ง ด้านปริมาณและด้านคุณภาพ เมื่อเปรียบเทียบกับการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่กระบวนการ บริหารที่ใช้อยู่ ซึ่งอริวฤทธิ์ ยาแข็ง (2550, หน้า 10) กล่าวไว้ว่า ประสิทธิภาพ หมายถึง ผลการปฏิบัติงานที่ก่อให้เกิดความพึงพอใจของทุกๆ ฝ่าย ภายใต้ความรู้สึที่ดีต่อกัน ประสิทธิภาพเปรียบเสมือนตัวชี้วัดความสำเร็จขององค์กรได้ในระดับหนึ่ง ซึ่งวัดดูประสงค์ ที่ต้องพิจารณา คือ 1. ประสิทธิภาพในมิติของค่าใช้จ่ายหรือต้นทุนการผลิต (Input) ได้แก่ การใช้ทรัพยากรการบริหาร คือ คน เงิน วัสดุ เทคโนโลยีที่มีอยู่อย่างประหยัด คุ่มค่าและ เกิดการสูญเสียให้น้อยที่สุด 2. ประสิทธิภาพในมิติของกระบวนการบริหาร (Process) ได้แก่ การทำงานที่ถูกต้องได้มาตรฐาน รวดเร็ว และใช้เทคโนโลยีที่สะดวกกว่าเดิม 3. ประสิทธิภาพ ในมิติของผลผลิตและผลลัพธ์ (Output) ได้แก่ การทำงานที่มีคุณภาพเกิดประโยชน์ต่อสังคม

เกิดผลกำไร ทุ่มเวลาปฏิบัติงานมีจิตสำนึกที่ดีต่อการทำงานและบริการเป็นที่พอใจของ ลูกค้าหรือผู้มารับบริการ

การบริหารงานวิชาการ เป็นงานที่สำคัญสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา เนื่องจาก ผู้บริหารเป็นผู้ใช้อำนาจในการบริหารที่จะอำนวยความสะดวกให้กิจการทุกอย่างดำเนินการไปตาม แผนงานของสถานศึกษาที่ตั้งไว้ ดังนั้น การบริหารงานวิชาการจึงเกี่ยวข้องกับกิจกรรม ทุกชนิดในสถานศึกษาหรือโรงเรียน เกี่ยวกับการปรับปรุงพัฒนา การเรียนการสอน ให้ได้ผลดี และมีประสิทธิภาพที่สุด เพราะเป็นหน้าที่ของสถานศึกษาทุกแห่ง เป็นการให้ ความรู้ทางด้านวิชาการแก่ผู้เรียน เป็นการบริหารที่ให้พลเมืองมีความรู้ มีคุณธรรม สามารถประกอบสัมมาอาชีพ ดำรงตนเป็นพลเมืองดี ช่วยกันพัฒนาชาติให้เจริญก้าวหน้า ต่อไป และสิ่งสำคัญของงานด้านวิชาการ คือ หลักสูตร เป็นตัวกำกับงานด้านวิชาการ ขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้นำ ในการนำไป ใช้ในแต่ละสถานศึกษาจึงแตกต่างกัน การจัดโปรแกรมการศึกษา ขึ้นกับปัจจัยหลายอย่าง เช่น บุคลากร งบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ รวมทั้งผู้เรียนด้วย

โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ได้ยึดแนวการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษา แห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 และ (ฉบับที่ 3) พุทธศักราช 2553 หมวด 4 ว่าด้วย แนวทางการจัดการศึกษา มาตรา 22 ระบุว่า การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคน มีความสามารถ เรียนรู้และพัฒนาตนเอง ได้และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียน สามารถพัฒนาตามธรรมชาติ และเต็มตามศักยภาพ ผู้บริหารโรงเรียน ถือว่าเป็นผู้ที่มี บทบาทสำคัญต่อการจัดการเรียนการสอน ทางด้านวิชาการที่จะทำให้เกิดประสิทธิภาพต่อ ผู้เรียนเป็นอย่างสูงสุด (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1, 2556)

จากการสัมภาษณ์ถึงปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาส ทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 (ประสพ มาศมูล, สัมภาษณ์, 15 มกราคม 2557) ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านนาคำวิทยาคาร พบว่า ปัญหาครูไม่อุทิศเวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน งบประมาณที่ได้รับยังไม่เพียงพอ ในการจัดซื้อสื่อ วัสดุอุปกรณ์ต่างๆ เกี่ยวกับการเรียนการสอน ครูมีวุฒิและประสบการณ์ ไม่ตรงกับวิชาที่สอน ทำให้นักเรียนได้รับความรู้ได้ไม่ลึกซึ้ง ครูยังขาดทักษะในการทำ แผนการสอน และขาดการวิเคราะห์แผนการสอน ครูคนเดียวรับผิดชอบการสอนหลายวิชา

และมีหน้าที่หลายอย่าง และการประเมิน และนิเทศยังไม่สม่ำเสมอทำให้ขาดความต่อเนื่อง (วานิช บุ่งวิเศษ, สัมภาษณ์, 20 มกราคม 2557) ผู้อำนวยการโรงเรียนหนองศาลาราษฎร์ บำรุง ได้ให้สัมภาษณ์ว่า มีปัญหาด้านบุคลากรที่ไม่มีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดหลักสูตร เกี่ยวกับการนำไปใช้อย่างชัดเจน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนยังไม่สอดคล้องกับ หลักสูตร และขาดเอกสารคู่มือที่เป็นแนวทางการทำไปใช้ การเตรียมการสอนของครู ยังไม่สอดคล้องกับกิจกรรมของการเรียนการสอน การจัดครูเข้าสอนไม่ตรงกับความรู้ และความถนัดตามเอกวิสาขาที่เรียน ทำให้การเรียนการสอนไม่เกิดผลสัมฤทธิ์เท่าที่ควร และครูหนึ่งคนสอนมากกว่าหนึ่งวิชา ทำให้การเตรียมการสอนไม่ทัน และมีหน้าที่รับผิดชอบ หลายหน้าที่ (สำราญ วันนาพ้อ, สัมภาษณ์, 25 มกราคม 2557) หัวหน้างานวิชาการโรงเรียน กล่าวว่า มีปัญหาที่บุคลากรครูอายุค่อนข้างมาก ทำให้การเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ เกี่ยวกับสื่อ การเรียนการสอนไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ครูมีจำนวนไม่พอเพียง และขาดงบประมาณ การจ้างครูมาช่วยสอน ผู้บริหารยังบริหารหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพได้ดีไม่เท่าที่ควร และเป็นระบบ และการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ ยังไม่สอดคล้องกับ จุดมุ่งหมายของหลักสูตร

จากความสำคัญดังกล่าวข้างต้น จึงสรุปได้ว่า การบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และบุคลากรที่เกี่ยวข้อง จำเป็น ต้องมีความรู้ ความเข้าใจในหน้าที่ของการบริหารงานวิชาการ เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา อันเป็นเป้าหมายสูงสุด ของภารกิจของสถานศึกษา ผู้วิจัยในฐานะครูผู้สอน จึงมีความสนใจ ที่จะศึกษาประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 เพื่อจะได้ทราบประสิทธิผล การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 และเพื่อหาแนวทางการพัฒนาประสิทธิผลการ บริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ให้มีระดับคุณภาพสูงขึ้นตาม เกณฑ์และเป้าหมายที่ตั้งเอาไว้ และประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากวิจัยในครั้งนี้ คือ ประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการตามขอบข่ายงาน 17 งาน ซึ่งจะเป็แนวทางให้ ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้รับผิดชอบงานวิชาการ และครูผู้สอน มีแนวทางในการพัฒนา การบริหารงานวิชาการ เพื่อยกระดับคุณภาพ และเป้าหมายที่วางไว้

ปัญหาของการวิจัย

การศึกษาประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ผู้วิจัยได้กำหนดปัญหาการวิจัยไว้ดังนี้

1. ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้รับผิดชอบงานวิชาการ และครูผู้สอน อยู่ในระดับใด
2. ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้รับผิดชอบงานวิชาการ และครูผู้สอน แตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร
3. ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้รับผิดชอบงานวิชาการ และครูผู้สอน แตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร
4. ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 จำแนกตามอำเภอที่มีโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้รับผิดชอบงานวิชาการ และครูผู้สอน แตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร
5. แนวทางการพัฒนาประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ควรเป็นอย่างไร

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดจุดมุ่งหมายไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้รับผิดชอบงานวิชาการ และครูผู้สอน

2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ของผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้รับผิดชอบงานวิชาการ และครูผู้สอน

3. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน ของผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้รับผิดชอบงานวิชาการ และครูผู้สอน

4. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 จำแนกตามอำเภอที่มีโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ของผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้รับผิดชอบงานวิชาการ และครูผู้สอน

5. เพื่อหาแนวทางการพัฒนาประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

สมมติฐานของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดสมมติฐานของการวิจัย ดังนี้

1. ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้รับผิดชอบงานวิชาการ และครูผู้สอนอยู่ในระดับปานกลาง

2. ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้รับผิดชอบงานวิชาการ และครูผู้สอนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 มีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ แตกต่างกัน

3. ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้รับผิดชอบงานวิชาการ และครูผู้สอน ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน มีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ แตกต่างกัน

4. ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้รับผิดชอบงานวิชาการ และครูผู้สอน ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 จำแนกตามอำเภอที่มีโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา มีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ แตกต่างกัน

ความสำคัญของการวิจัย

ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 มีความสำคัญดังนี้

1. ทำให้ทราบการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 1
2. ทำให้ทราบข้อแตกต่างของประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ ระหว่างโรงเรียนขนาดกลาง โรงเรียนขนาดใหญ่ ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา เพื่อนำไปพิจารณาปรับปรุงเป็นแนวทางในการปฏิบัติให้ประสิทธิผลยิ่งขึ้น
3. เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพิจารณาปรับปรุงแก้ไข พัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ขอบเขตของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัย ไว้ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา

1.1 ประชากร

ประชากรในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้รับผิดชอบงานบริหารวิชาการ และครูผู้สอน ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ปีการศึกษา 2556 จำนวน 1,163 คน จากโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา 65 โรงเรียน มีรายละเอียด ดังนี้

1.1.1 ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 65 คน

1.1.2 ครูผู้รับผิดชอบงานวิชาการ จำนวน 65 คน

1.1.3 ครูผู้สอน จำนวน 1,033 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้รับผิดชอบงานวิชาการ และครูผู้สอน ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ปีการศึกษา 2556 การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ใช้การกำหนดตามตารางเครซี และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) การได้มาของกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Random Sampling) จำนวน 325 คน มีรายละเอียด ดังนี้

1.2.1 ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 65 คน

1.2.2 ครูผู้รับผิดชอบงานวิชาการ จำนวน 65 คน

1.2.3 ครูผู้สอน จำนวน 195 คน

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้รับผิดชอบงานวิชาการ และครูผู้สอน เกี่ยวกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ซึ่งมีการปฏิบัติงานในการบริหารงานวิชาการ ให้มีประสิทธิผล ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552, หน้า 6-7) ซึ่งจำแนกออกเป็น 17 งาน ประกอบด้วย

2.1 การพัฒนาหรือดำเนินการเกี่ยวกับ การให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น

2.2 การวางแผนงานวิชาการ

2.3 การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

2.4 การวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน

2.5 การนิเทศการศึกษา

2.6 การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน

2.7 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้

2.8 การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

2.9 การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา

2.10 การพัฒนาแหล่งเรียนรู้

2.11 การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในโรงเรียน

2.12 การแนะแนวการศึกษา

- อื่น
- 2.13 การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษา
  - 2.14 การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคลากร ครอบครัวยุติการ หน่วยงาน สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา
  - 2.15 การจัดระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา
  - 2.16 การคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในโรงเรียน
  - 2.17 การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่

3.1.1 สถานภาพ

3.1.1.1 ผู้บริหารโรงเรียน

3.1.1.2 ครูผู้รับผิดชอบงานวิชาการ

3.1.1.3 ครูผู้สอน

3.1.2 ขนาดของโรงเรียน

3.1.2.1 โรงเรียนขนาดกลาง

3.1.2.2 โรงเรียนขนาดใหญ่

3.1.3 อำเภอที่มีโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

3.1.3.1 อำเภอเมืองสกลนคร

3.1.3.2 อำเภอกุสุมาลย์

3.1.3.3 อำเภอเต่างอย

3.1.3.4 อำเภอโคกศรีสุพรรณ

3.1.3.5 อำเภอโพนนาแก้ว

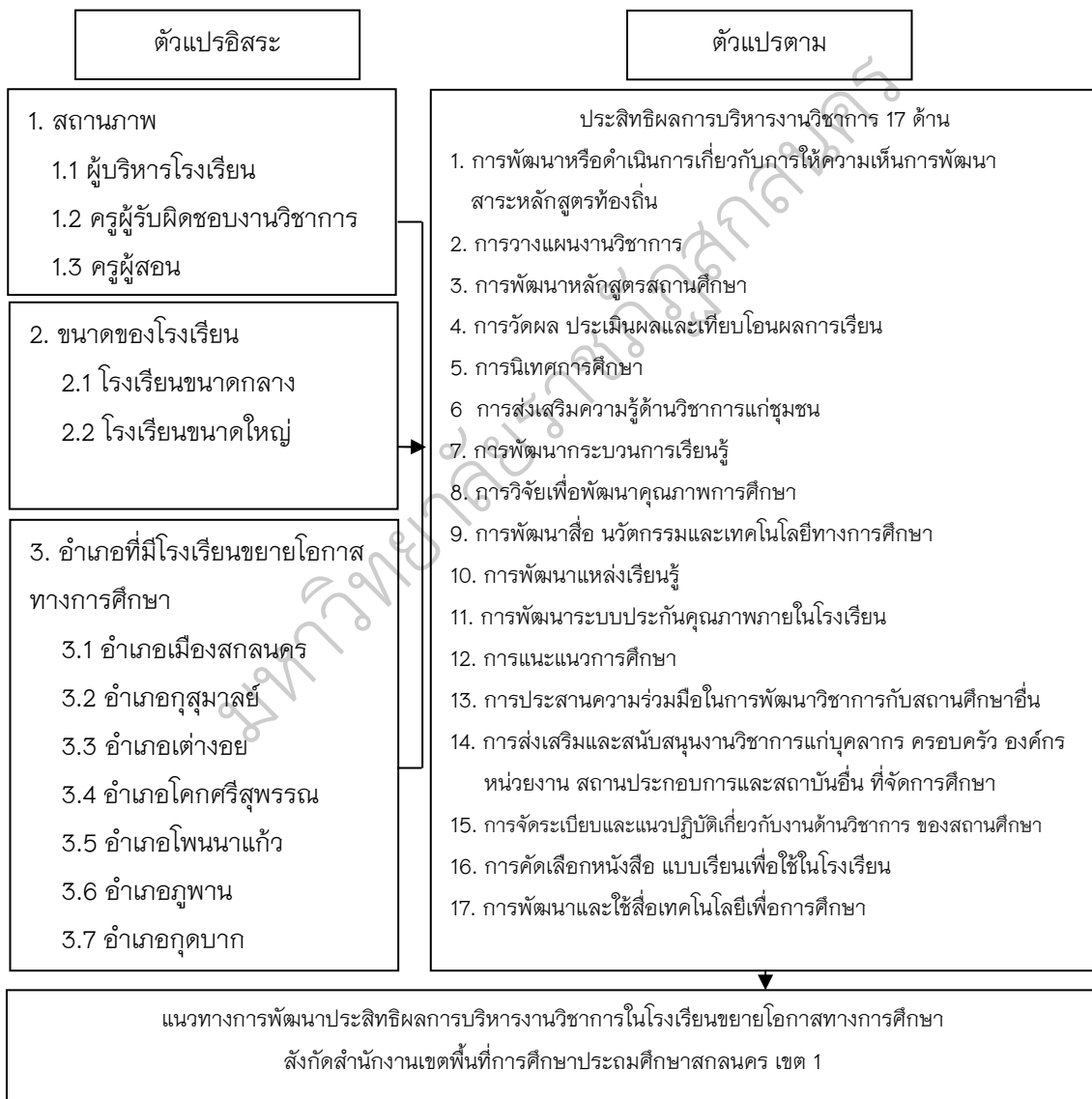
3.1.3.6 อำเภอภูพาน

3.1.3.7 อำเภอกุดบาก

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

กรอบแนวคิดของการวิจัย

กรอบแนวคิดของการวิจัย มุ่งศึกษาผลสำเร็จการบริหารงานวิชาการ 17 ด้าน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552, หน้า 6-7) ซึ่งนำมาใช้ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน โดยเปรียบเทียบตามสถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหาร โรงเรียน ครูผู้รับผิดชอบงานวิชาการ ครูผู้สอน ขนาดของโรงเรียน อำเภอที่มีโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ดังนี้

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดของการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

เพื่อให้งานวิจัยมีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น จึงได้กำหนดนิยามศัพท์เฉพาะ ไว้ดังนี้

1. ประสิทธิภาพ หมายถึง การทำกิจกรรมการดำเนินงานขององค์กรสามารถสร้างผลงานได้สอดคล้องเป้าหมายวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ล่วงหน้า ทั้งในส่วนของผลผลิตและผลลัพธ์ เป็นกระบวนการเปรียบเทียบผลงานจริงกับเป้าหมายที่กำหนดไว้ ก่อให้เกิดผลผลิต ผลลัพธ์ ที่ตรงตามความคาดหวัง ที่กำหนดล่วงหน้าไว้มากน้อยเพียงใด การมีประสิทธิภาพ จึงมีความเกี่ยวข้องกับผลผลิตและผลลัพธ์การดำเนินงานเป็นกระบวนการวัดผลงานที่เน้นด้านปัจจัยนำออก

2. ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน หมายถึง ผลสำเร็จในการปฏิบัติงานวิชาการทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ โดยพิจารณาจากขอบเขตการบริหารงานวิชาการ 17 ด้าน ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552, หน้า 6-7) ซึ่งในที่นี้ได้กำหนดขอบเขตไว้ 17 ด้าน ได้แก่

2.1 การพัฒนาหรือดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น หมายถึง การมีการวางแผนการนำหลักสูตรท้องถิ่นไปใช้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ การเตรียมความพร้อมให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้หลักสูตรท้องถิ่น การส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการเรียนรู้หลักสูตรท้องถิ่น การนิเทศภายในเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้หลักสูตรท้องถิ่น การประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของหลักสูตรท้องถิ่น

2.2 การวางแผนงานวิชาการ หมายถึง การรวบรวมข้อมูลระเบียบและแนวปฏิบัติของทางราชการเกี่ยวกับงานวิชาการ การจัดทำเอกสารคู่มือหรือคู่มือนักเรียน การจัดทำและมีแผนงานวิชาการเป็นลายลักษณ์อักษร การนำผลการประเมินไปปรับปรุงและพัฒนางานวิชาการการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบงานวิชาการ

2.3 การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา หมายถึง การวางแผนการนำหลักสูตรไปใช้ในสถานศึกษา การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่กำหนด การศึกษาและวิเคราะห์หลักสูตรก่อนนำไปใช้ การพัฒนาหลักสูตรและปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับท้องถิ่นการพัฒนาบุคลากร ให้เกิดความรู้ความเข้าใจและสามารถนำหลักสูตรไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.4 การวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน หมายถึง การจัดหาเครื่องมือในการวัดและประเมินผลสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ การกำหนดระยะเวลา ขั้นตอนและวิธีการในการวัดและประเมินผลมีความเหมาะสม การทดสอบ

ภาคปฏิบัติสามารถปฏิบัติได้อย่างถูกต้องตามขั้นตอนและวิธีการวัดและประเมินผลการวิเคราะห์ผลสรุปจากการประเมินเพื่อหาแนวทางปรับปรุงการเรียนการสอนนำมาใช้อย่างมีประสิทธิภาพ การสร้างแบบทดสอบเพื่อวัดผลปลายภาคที่มีคุณภาพดีพอ

2.5 การนิเทศการศึกษา หมายถึง การวางแผนการนิเทศภายในเป็นไปตามขั้นตอนการใช้เทคนิควิธีการนิเทศภายใน มีประสิทธิภาพดีพอการจัดการนิเทศเป็นไปตามขั้นตอนกระบวนการของนิเทศภายใน การเลือกใช้เครื่องมือในการนิเทศสอดคล้องกับเรื่องที่ทำกรนิเทศ การนำผลที่ได้จากการนิเทศมาใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอน

2.6 การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน หมายถึง การสำรวจความต้องการสนับสนุนงานวิชาการแก่ชุมชน ส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนความรู้ประสบการณ์ระหว่างบุคคล ครอบครัว ชุมชน และท้องถิ่นต่างๆ การส่งเสริมให้ประชาชนในชุมชนท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมทางวิชาการของสถานศึกษาการสนับสนุนและช่วยเหลือให้มีการแลกเปลี่ยนความรู้ประสบการณ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน การจัดให้ความรู้เสริมสร้างเทคนิค ทักษะทางวิชาการ เพื่อพัฒนาทักษะวิชาชีพและคุณภาพชีวิตของประชาชน

2.7 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูสอดคล้องกับเนื้อหาและจุดประสงค์การเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้เทคโนโลยีการจัดเอกสารต่างๆ เช่น คู่มือครู หนังสือเรียนแผนการจัดการเรียนรู้ การเตรียมการสอนของครูให้สอดคล้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การช่วยเหลือในการดำเนินแก้ไขปัญหาก็เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน

2.8 การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา หมายถึง การวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการเพื่อกำหนดทิศทางและวิสัยทัศน์การพัฒนาคุณภาพงานวิชาการ การหางบประมาณในการทำวิจัยในชั้นเรียนสถานศึกษาให้ความร่วมมือในการจัดทำงานวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพงานวิชาการ การเผยแพร่งานวิจัยหรือการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนให้กับองค์กร บุคคล ครอบครัวและหน่วยงานอื่น ส่งเสริมให้บุคลากรทางการศึกษาเข้ารับการอบรมศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน

2.9 การพัฒนาสื่อนวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา หมายถึง การวางแผนการใช้วัสดุประกอบหลักสูตร และสื่อการเรียนการสอนในโรงเรียน การผลิตสื่อการเรียนการสอนที่มีคุณภาพการใช้เทคนิควิธีการในการใช้สื่อประกอบการเรียนการสอน การจัดหาสื่อการเรียนการสอนให้เพียงพอต่อความต้องการของครูและนักเรียน การจัดบริการด้านสื่อการเรียนการสอนในสถานศึกษา โดยจัดทำเป็นศูนย์สื่อ

2.10 การพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ หมายถึง การจัดกิจกรรมของแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาเอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน การวางแผนดำเนินงานใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษาให้ถูกต้องตามขั้นตอน พัฒนากิจกรรมของแหล่งเรียนรู้ให้ครอบคลุมกับกระบวนการเรียนการสอน มีแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย การประเมินผลแหล่งเรียนรู้ให้ครอบคลุมกับกระบวนการจัดการเรียนการสอน

2.11 การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน หมายถึง การกำหนดการประเมินเป้าหมายความสำเร็จของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษา และตัวชี้วัดวางแผนการพัฒนาคูณภาพการศึกษาตามระบบการประกันคุณภาพภายในเพื่อปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง การประสานงานกับสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาในการประเมินสถานศึกษาเพื่อเป็นฐานในการพัฒนาอย่างเป็นระบบ และต่อเนื่อง ส่งเสริมให้มีการพัฒนาบุคลากรเพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ตามความเหมาะสม

2.12 การแนะแนวการศึกษา หมายถึง การจัดทำแผนการแนะแนวการศึกษาในสถานศึกษา อย่างต่อเนื่อง การกำหนดภารกิจการแนะแนวตามความต้องการของผู้เรียน การติดตามผลและประเมินผลการจัดการแนะแนวการศึกษาในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่องการมีส่วนร่วมและประสานงานจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ในการแนะแนวการดำเนินการแนะแนวการศึกษาโดยความร่วมมือของครูหรือบุคลากรทางการศึกษาทุกคนในสถานศึกษา

2.13 การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น หมายถึง ประสานงานความร่วมมือช่วยเหลือในการพัฒนาวิชาการ กับสถานศึกษาอื่นและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการจัดการศึกษา การสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการ กับสถานศึกษาอื่นและองค์กรอื่น การจัดตั้งศูนย์การเรียนชุมชนโดยความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่นและองค์กรอื่นการอบรมแลกเปลี่ยนบุคลากรระหว่างโรงเรียนกับสถานศึกษาอื่น การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการ

2.14 การส่งเสริมสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคลากร ครอบครั้ว องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการ และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา หมายถึง สํารวจและศึกษา ข้อมูลการจัดการศึกษา รวมทั้งความต้องการในการได้รับการสนับสนุน ด้านวิชาการของ บุคคล ครอบครั้ว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่น ที่จัดการศึกษา ส่งเสริมสนับสนุน การพัฒนาวิชาการและพัฒนาคุณภาพ การเรียนรู้ของบุคคล ครอบครั้ว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษาหน่วยงานอื่นเข้ามามีส่วนร่วม ในการจัดการศึกษา และพัฒนา วิชาการการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษา และองค์กรอื่น การประสานความร่วมมือ ช่วยเหลือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษา

2.15 การจัดระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการ ของ สถานศึกษา หมายถึง การสำรวจและศึกษาข้อมูลการจัดการศึกษารวมทั้งความต้องการ ได้รับการสนับสนุนด้านวิชาการการส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาวิชาการและการพัฒนา คุณภาพการเรียนรู้ในการจัดการศึกษาการจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงาน ด้านวิชาการของสถานศึกษาคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานได้มีการประชุมวางแผน ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับงานวิชาการของสถานศึกษาคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้มีการร่วมจัดทำศึกษา แผนปฏิบัติงาน แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

2.16 การคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในโรงเรียน หมายถึง การคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในแผนสถานศึกษา ภาคี 4 ฝ่ายประกอบด้วย ครู ตัวแทนนักเรียน ผู้บริหาร ตัวแทนผู้ประกอบการ มีส่วนร่วมในการคัดเลือกหนังสือการพัฒนา และใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาการคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนที่หลากหลายการ คัดเลือกหนังสือที่คุณภาพผู้เรียนมีส่วนร่วมในการคัดเลือกหนังสือ

2.17 การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา หมายถึง ผู้บริหาร ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีส่วนร่วมในการคัดเลือกสื่อการเรียนการสอน การใช้สื่อและเทคโนโลยีอย่างหลากหลายการส่งบุคลากรเข้ารับการอบรม การใช้สื่อ และ เทคโนโลยีบุคลากรมีความรู้เรื่องการใช้สื่อและเทคโนโลยีผู้เรียนมีส่วนร่วมในการคัดเลือก สื่อและเทคโนโลยี

3. โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา หมายถึง สถานศึกษาที่จัดการศึกษา ขยายโอกาสทางการศึกษา (ตั้งแต่ระดับชั้นปฐมวัย ถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากลนคร เขต 1

4. สถานภาพ หมายถึง สภาพการดำรงตำแหน่งของข้าราชการครู
ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
สกลนคร เขต 1 ได้แก่

4.1 ผู้บริหารโรงเรียน หมายถึง ผู้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน
ขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

4.2 ครูผู้รับผิดชอบงานวิชาการ หมายถึง ข้าราชการครู ที่ได้รับการ
แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งครู ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบในงานวิชาการในโรงเรียนที่จัดการศึกษา
ขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

4.3 ครูผู้สอน หมายถึง ข้าราชการครู ที่ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง
ครูปฏิบัติการสอนในโรงเรียนที่จัดการศึกษาขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

5. ขนาดของโรงเรียน หมายถึง สภาพทางกายภาพของโรงเรียนที่กำหนด
ตามจำนวนนักเรียน ตามเกณฑ์ ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

5.1 โรงเรียนขนาดกลาง หมายถึง โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียน
ระหว่าง 121-300 คน

5.2 โรงเรียนขนาดใหญ่ หมายถึง โรงเรียนที่มีนักเรียนตั้งแต่
301 คนขึ้นไป

6. อำเภอที่มีโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา หมายถึง อำเภอที่มีโรงเรียน
ขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1
ประกอบด้วย อำเภอเมืองสกลนคร อำเภอกุสุมาลย์ อำเภอเต่างอย อำเภอโคกศรีสุพรรณ
อำเภอโพนนาแก้ว อำเภอภูพาน อำเภอกุดบาก

7. แนวทางการพัฒนาประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน
ขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1
หมายถึง การนำผลการศึกษาเกี่ยวกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยาย
โอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1
ที่มีประสิทธิผลไม่ประสบผลสำเร็จ คือ เลือกด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าค่าเฉลี่ยรวม มาร่าง
แนวทางการพัฒนาประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ แล้วนำเสนอผู้เชี่ยวชาญ

จำนวน 10 คน พิจารณาเสนอแนะ จากนั้นผู้วิจัยจึงนำผลที่ได้ไปวิเคราะห์เชิงเนื้อหา เพื่อหา
แนวทางยกระดับที่เหมาะสมของประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยาย
โอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร